

مقام دولتی باکو احیای هویت دینی را برای جمهوری آذربایجان زبانار دانست

گوندوز اسماعیل اف، معاون کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان، روند کنونی «دینداری» مردم جمهوری آذربایجان را عامل از بین رفتن هویت «آذربایجانی» دانست.

آران نیوز: معاون کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان در گفتگو با پایگاه اینترنتی «تلگراف» در تشریح فعالیت های این کمیته در سال 2015 گفت: «الهام علی اف، رییس جمهوری، در ماه نوامبر گذشته با تغییراتی در اساسنامه کمیته دولتی امور دینی، شمار کارکنان این کمیته را افزایش داد. پس از تغییر اساسنامه، تعداد کارکنان این کمیته از 86 نفر به 174 نفر و شعبات منطقه ای آن نیز از 9 نمایندگی به 15 رسید. اداره مرکزی کمیته دولتی امور دینی نیز گسترده تر شد و بخش های تحلیل و آینده پژوهی تشکیل شد. گوندوز اسماعیل اف در مورد وقایع اخیر روستای نارداران جمهوری آذربایجان گفت: «پیش از این وقایع نیز تحلیل ها و بررسی های ما نشان می داد که جوانان در این روستا در برنامه ها و آیین ها و مراسم دینی غیرقانونی شرکت می کردند. حتی نیروهای انتظامی نیز بارها در این خصوص تدابیری اتخاذ کرده بودند.» این مقام کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان گفت: «امروز اگر به مشکلاتی که در ارتباط با دین (در جمهوری آذربایجان) وجود دارد، توجه کنیم، می بینیم که بطور هدفمند هویت دینی در جمهوری آذربایجان در مقابل هویت ملی مطرح می شود و به سرعت روند مذهبی شدن گسترش می یابد! شکاف میان قشر دیندار و قشر لائیک در جمهوری آذربایجان به تدریج عمیق تر می شود و دو طرف علیه یکدیگر تهاجمی تر می شوند.»

گوندوز اسماعیل اف گفت: «دیندار شدن به خودی خود، روند مثبتی است. دیندار شدن به معنای مخالفت با ارزش های بشری، علم و دولت نیست. اما، این روند (در جمهوری آذربایجان) به چه شکلی جریان دارد؟ بخشی از جامعه ما شیعه است و سایرین نیز سنی و نورچی و سلفی می باشند. در این صورت، در جامعه این سوال مطرح می شود که کدام یک از این ها اسلام واقعی است؟!»

گوندوز اسماعیل اف گفت: «برخلاف ایران و ترکیه، تبلیغ اسلام در جمهوری آذربایجان، به هدف اتحاد در کشور ما خدمتی نمی کند. در جمهوری آذربایجان هرچه بر میزان «دیندار شدن» افزوده می شود، تمایل به تقسیم شدن جامعه نیز افزایش می یابد. بنابراین، باید یکی از اهدافی که در ارتباط با اسلام دنبال می کنیم، این باشد که اسلام به عامل پیوند تبدیل شود.»

گوندوز اسماعیل اف گفت: «سنت ما در ارتباط با اسلام در دوره شوروی به حد انقطاع رسیده است. تصورات ما درباره اسلام یا چیزهایی است که خارجی ها ارایه می کنند، یا اسلامی است که در کتاب ها وجود دارد! ما تاریخ داریم. باید یک جایگزین ارایه کنیم!»

معاون کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان افزود: «اسلام از جنبهء شریعت، برای همگان یکسان است. اما، هر ملتی نگرش خاص خود را به دین دارد. نگرش ملت آذربایجان به دین، حتی با نگرش ترک های آناتولی که با ما هم تبار و هم زبان و هم خون می باشند، متفاوت است!»

گوندوز اسماعیل اف در توضیح ویژگی های این نگرش گفت: «مشکلی در مورد شریعت وجود ندارد! سبک زندگی هم مطرح است. صرفاً شریعت سبک زندگی ملت ها و جوامع را شکل نمی دهد. در کنار دین، آداب و سنن ملت و قوانین و مقررات دولت نیز وجود دارد. حتی کلیشه های موجود در جامعه، محیط زندگی خانوادگی و تأثیرات آموزش را نیز نباید از یاد ببریم.»

این مقام کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان در خصوص روند کنونی تبلیغ دین اسلام در این کشور گفت: «از سال 1991 به بعد، برادران ایرانی مان آمدند و اسلام را تبلیغ کردند و من نوعی دیندار شدم. اما، آنها به موازات اسلام، سبک زندگی خودشان را نیز تبلیغ کردند و در نتیجه، طرز فکر من نوعی نیز شبیه دینداران ایرانی شدم. همچنین برادرانمان از ترکیه آمدند و شروع به تبلیغ دین کردند، من نوعی هم دیندار شدم، اما سبک زندگی هم به سبک زندگی ترک های آناتولی شبیه شد. به این طریق، روند کنونی دیندار شدن، به نایب شدن هویت آذربایجانی منجر می شود! نیمه شوخی و نیمه جدی گفته می شود که هرچه تعداد دینداران در جمهوری آذربایجان افزایش می یابد، از تعداد آذربایجانی ها کاسته می شود!»

گوندوز اسماعیل اف در مورد مراکز آموزشی دینی جمهوری آذربایجان و ضرورت رایگان شدن تحصیل در رشته های دینی در این کشور گفت: «مرکز اصلی تحصیل دین در جمهوری آذربایجان، «دانشگاه اسلام» باکو است که شهریه این دانشگاه، سالانه دو هزار منات است. من خودم ترجیح می دهم که بجای پرداخت دو هزار منات و تحصیل دینی در این مرکز، همان پول را بدهم و در دانشگاه علوم پزشکی، یا دانشگاه خزر (در سایر رشته ها) تحصیل کنم!»

معاون کمیته دولتی گفت: «سه هزار تن از جوانان جمهوری آذربایجان در خارج از کشور تحصیل دینی کرده اند یا در حال تحصیل دینی می باشند. ما با آنها در ایران و ترکیه و سایر کشورها دیدار کرده ایم. در میان آنها، افرادی هم وجود دارند که به دولت و وطن خود علاقه دارند. وقتی از آنها می پرسیم که چرا در خارج از کشور تحصیل می کنید؟ پاسخ می دهند که دو هزار منات برای تحصیل در دانشگاه اسلام باکو ندارم. همچنین سطح آموزش در این دانشگاه پایین است.»

گوندوز اسماعیل اف در خصوص ممنوعیت فعالیت دینی تحصیل کردگان خارج از کشور در مساجد جمهوری آذربایجان نیز گفت: «در جمهوری آذربایجان دوهزار و 166 مسجد وجود دارد که از این میان، یک هزار و 500 مسجد فعالیت روزانه دارند. تعداد افرادی هم که برای فعالیت دینی مجوز رسمی دارند، از 890 نفر بیشتر نیست. این افراد شامل امام جماعت، معاون امام جماعت و اجراکنندگان آیین های دینی می باشند. یعنی، فقط برای (اجرای آیین های دینی در) 450 مسجد از یک هزار و 500 مسجد که فعالیت روزانه دارند، افراد منصوب شده، وجود دارند. در یک کشور 9 میلیون نفری فقط 890 نفر صلاحیت قانونی برای این کار (اجرای آیین های دینی) دارند.»

گوندوز اسماعیل اف در مورد گنجایش مساجد جمهوری آذربایجان نیز گفت: «دو هزار و 166 مسجد موجود در کشور، گنجایش 500 هزار نفر را دارند. تعداد شرکت کنندگان در عبادت (نماز جماعت) در مساجد، بیش از 150 هزار نفر نیست. این نیز عمدتاً به نمازهای جمعه و اعیاد (فطر و قربان) مربوط است. بنابراین، در عمل، گنجایش مساجد جمهوری آذربایجان بسیار بیشتر از تعداد نمازخوان های کشور است. اما، موضوع اینجاست که توزیع مساجد در مناطق مختلف کشور، یکسان نیست و در حالیکه در پنج شهرستان جنوب جمهوری آذربایجان نزدیک به 700 مسجد وجود دارد، در شهرستان های مثل ساموخ و داشکسن (در شمال جمهوری آذربایجان) فقط یک مسجد موجود است. در دهه 1990 به تعداد زیادی مسجد در اکثر شهرستان ها احداث شد. بطور میانگین می توان که از سال 1991 تاکنون در جمهوری آذربایجان در هر چهار روز، یک مسجد ساخته شده است. شاید هم نتیجه همین روند است که درهای برخی از مساجد بسته مانده است و عبادت کننده ای در این مساجد وجود ندارد!»

گوندوز اسماعیل اف اعلام کرد: «کمیته دولتی امور دینی جمهوری آذربایجان برای هیات امنای اداره کننده 620 مسجد از یک هزار و 500 مسجد دارای فعالیت روزانه در جمهوری آذربایجان مجوز صادر کرده است و فعالیت در این مساجد قانونی است.»